

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN: 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ,
КНИЖЕВНИ И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC,
LITERARY AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL 9, NO 17, STIP, 2024

ГОД. IX, БР. 17
ШТИП, 2024

VOL. IX, NO 17
STIP, 2024

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

Год. 9, Бр. 17
Штип, 2024

Vol. 9, No 17
Stip, 2024

PALMK, VOL 9, NO 17, STIP, 2024

DOI: <https://doi.org/10.46763/PALIM24917>

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Астрид Симоне Хлубик, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Алина Андреа Драгоеску Урлика, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Сунчана Туксар, Универзитет „Јурај Добрила“ во Пула, Хрватска
Саша Војковиќ, Универзитет во Загреб, Хрватска
Шандор Чегледи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Озтурк Емироглу, Универзитет во Варшава, Полска
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Гурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Натале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија
Шахинда Езат, Универзитет во Каиро, Египет
Џулијан Чен, Универзитет Куртин, Австралија

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delchev University, Faculty of Philology, Stip

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, USA
Tole Belcev, Goce Delchev University, Macedonia
Nina Daskalovska, Goce Delchev University, Macedonia
Alla Sheshken, Lomonosov Moscow State University, Russian Federation
Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation
Astrid Simone Hlubik, King Michael I University, Romania
Alina Andreea Dragoescu Urlica, King Michael I University, Romania
Sunčana Tuksar, Juraj Dobrila University of Pula, Croatia
Saša Vojković, University of Zagreb, Croatia
Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary
Éva Bús, University of Pannonia, Hungary
Husejin Ozbaj, GAZI University, Republic of Turkey
Öztürk Emiroğlu, University of Warsaw, Poland
Elena Daradanova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Ina Hristova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India
Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India
Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom
Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom
Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic
Jean-Marc Vercruyssen, Artois University, French Republic
Regula Busin, Switzerland
Natale Fioretto, University of Perugia, Italy
Oliver Herbst, University of Würzburg, Germany
Chahinda Ezzat, Cairo University, Egypt
Julian Chen, Curtin University, Australia

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Луси Караниколова-Чочоровска
Толе Белчев
Нина Даскаловска
Билјана Ивановска
Светлана Јакимовска
Марија Леонтиќ
Јована Караникиќ Јосимовска
Натка Јанкова-Алаѓозовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)
Весна Продановска (англиски јазик)
Толе Белчев (руски јазик)
Билјана Ивановска (германски јазик)
Марија Леонтиќ (турски јазик)
Светлана Јакимовска (француски јазик)
Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Славе Димитров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ
РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
п. фах 201
МК-2000 Штип

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>. Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик.
Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Lusi Karanikolova-Chochovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Svetlana Jakimovska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska
Natka Jankova-Alagjovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenovski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Svetlana Jakimovska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Slave Dimitrov

ADDRESS

PALIMPSEST
EDITORIAL COUNCIL
Faculty of Philology
Krstev Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>
Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.
All papers are peer-reviewed.

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

11 ПРЕДГОВОР

Ранко Младеноски, главен и одговорен уредник на „Палимпсест“

FOREWORD

Ranko Mladenoski, Editor in Chief of “Palimpsest”

ЈАЗИК / LANGUAGE

15 Ana Arsovska, Liljana Mitkovska

MIDDLE DIATHESIS MARKING IN ENGLISH: EVIDENCE FROM MACEDONIAN TRANSLATION EQUIVALENTS

27 Enrico Caniglia

CATEGORIE PER NARRARE. UN’ANALISI DELLA PARABOLA DEL BUON SAMARITANO

Enrico Caniglia

CATEGORIES FOR STORYTELLING. AN ANALYSIS OF THE PARABLE OF THE GOOD SAMARITAN

35 Виолета Јанушева

РОДОВО ЧУВСТВИТЕЛЕН ЈАЗИК ВО МАКЕДОНСКИТЕ ОГЛАСИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

Violeta Janusheva

GENDER SENSITIVE LANGUAGE IN THE MACEDONIAN JOB ADVERTISEMENTS

47 Jeta Hamzai, Brikena Xhaferi

INVESTIGATING THE HIGH FREQUENCY AND MORPHOLOGICAL PRODUCTIVITY OF VERB AND ADJECTIVE COMPOUNDS IN LEGAL ENGLISH CORPUS

57 Катерина Видова

УПОТРЕБА НА АНГЛИЗМИТЕ И НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИТЕ НАМЕСТО МАКЕДОНСКАТА ЛЕКСИКА ВО ПЕЧАТЕНИТЕ МЕДИУМИ

Katerina Vidova

THE USE OF ANGLICISMS AND INTERNATIONALISMS VS. MACEDONIAN LEXEMES IN PRINTED MEDIA

69 Gzim Xhaferri, Biljana Ivanovska

DIE ROLLE UND DIE FUNKTION DER DISKURSMARKER AM BEISPIEL EINES YOUTUBE-INTERVIEWS

Gzim Xhaferri, Biljana Ivanovska

THE ROLE AND FUNCTION OF DISCOURSE MARKERS: EXAMPLES FROM A YOUTUBE INTERVIEW

- 79 Milote Sadiku, Sadije Rexhepi**
REALISIERUNGEN EMOTIVER SPRACHE IN FACEBOOK-KOMMENTAREN
Milote Sadiku, Sadije Rexhepi
REALIZATIONS OF EMOTIVE LANGUAGE IN FACEBOOK COMMENTS

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

- 93 Славчо Ковилоски**
МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНА КРИТИКА ОД XIX ВЕК ЗА ДЕЛОТО НА ГРИГОР ПРЛИЧЕВ
Slavcho Koviloski
MACEDONIAN LITERARY CRITICISM FROM THE 19TH CENTURY OF THE WORK OF GRIGOR PRLICHEV

- 103 Refide Şahin**
KUZEY MAKEDONYA'DA YAYIN YAPAN TÜRK ÇOCUK DERGİSİ "BAHÇE"DEKİ MAKEDON YAZARLARIN ESERLERİ ÜZERİNE BİR BAKIŞ
Refide Sahin
REVIEW OF THE WORKS OF MACEDONIAN AUTHORS IN THE TURKISH CHILDREN'S MAGAZINE "BAHÇE" PUBLISHED IN NORTH MACEDONIA

- 113 Dëfrim Saliu, Avdi Visoka**
LA RÉCEPTION DE CAMUS EN MACÉDOINE
Dëfrim Saliu, Avdi Visoka
THE RECEPTION OF CAMUS IN MACEDONIA

КУЛТУРА / CULTURE

- 125 Nurhayati Harahap, Dwi Widayati, Emma Marsella, Arwina Sufika, Latifah Yusri Nasution, Putri Rahmadeni Sembiring**
ILLUMINATION AND LITERATURE IN ANCIENT KARO SCRIPTURES FOR SOUVENIR PRODUCT DESIGN: REVITALIZATION OF KARO LOCAL WISDOM
- 135 Pınar Ülgen**
ORTA ÇAĞ AVRUPASINDA KADIN MANASTIRLARINDA KADINLARIN VARLIK MÜCADELESİ
Pınar Ülgen
WOMEN'S STRUGGLE FOR EXISTENCE IN WOMEN'S MONASTERIES IN MEDIEVAL EUROPE

145 Лидија Ковачева
ЕЛЕМЕНТАРНОТО ТОЛКУВАЊЕ НА КОСМОСОТ КАЈ
ПРЕТСОКРАТОВЦИТЕ
Lidija Kovacheva
ELEMENTARY INTERPRETATION OF THE COSMOS BY PRE-SOCRATICS

157 Екатерина Намичева-Тодоровска, Петар Намичев
АРХИТЕКТОНСКАТА ПРОДУКЦИЈА НА АРХИТЕКТОТ БОРИС ДУТОВ
ВО ПЕРИОДОТ ОД 1921 ДО 1940 ГОДИНА ВО ГРАДОТ СКОПЈЕ
Ekaterina Namicheva-Todorovska, Petar Namichev
THE ARCHITECTURAL PRODUCTION OF ARCHITECT BORIS DUTOV IN
THE PERIOD OF 1921-1940 IN THE CITY OF SKOPJE

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY

169 Nina Daskalovska, Adrijana Hadzi-Nikolova, Natka Jankova Aladjozovska
FOREIGN LANGUAGE LISTENING ANXIETY IN HIGH SCHOOL AND
UNIVERSITY STUDENTS

181 Kamran Akhtar Siddiqui
EXPLORING THE CHALLENGES FOR UNDERGRADUATES IN LEARNING
ESSAY WRITING ONLINE DURING THE PANDEMIC: A CASE STUDY

191 Igor Rižnar
CHATGPT USAGE: A LINGUIST'S PERSPECTIVE

201 Mariya Leontik, Duygu Çağma
TÜRKÇE DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE ÇAĞDAŞ TÜRK ŞİİRİNİN
KULLANILMASI
Marija Leontik, Dujgu Cagma
TEACHING TURKISH GRAMMAR BY USING CONTEMPORARY TURKISH
POETRY TEXTS

213 Pirali Aliyev
HALK EDEBİYATI ÖĞRETİMİNDE ÖĞRENCİLERİN KAZANDIKLARI
DEĞERLER VE BECERİLER
Pirali Alijev
VALUES AND SKILLS GAINED BY STUDENTS IN TEACHING FOLK
LITERATURE

225 Ema Kristo, Jonida Bushi (Gjuzi)
WIRTSCHAFTSDEUTSCH IM GERMANISTIK-STUDIUM: CURRICULUM-
ENTWICKLUNG UND EINFÜHRUNG IN DIE STUDIENINHALTE
Ema Kristo, Jonida Bushi (Gjuzi)
BUSINESS GERMAN IN GERMAN STUDIES PROGRAM: CURRICULUM
DESIGN AND INTRODUCTION TO STUDY CONTENT

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

- 239 Трајче Стамески**
ЗА НЕКОЛКУ ОСОБЕНОСТИ НА РАСКАЗИТЕ ВО „СКАРБО“ НА
ЈАДРАНКА ВЛАДОВА
Trajce Stameski
ABOUT SEVERAL FEATURES OF THE SHORT STORIES IN “SKARBO” BY
JADRANKA VLADOVA

- 247 Иса Спахиу, Зарије Нуредини**
„ЕГЗИСТЕНЦИЈАЛИЗМОТ ВО РОМАНИТЕ НА ЖАН-ПОЛ САРТР“ ОД
ДЕФРИМ САЛИУ
Isa Spahiu, Zarije Nuredini
“THE EXISTENTIALISM IN THE NOVELS OF JEAN-PAUL SARTRE” BY
DËFRIM SALIU

257 ДОДАТОК / APPENDIX

ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ
ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“

CALL FOR PAPERS
FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

ORTA ÇAĞ AVRUPASINDA KADIN MANASTIRLARINDA KADINLARIN VARLIK MÜCADELESİ

Pınar Ülgen

Tokat Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Türkiye Cumhuriyeti
ulgenpinar@gmail.com

Öz: Orta Çağ Avrupa'sının çok fonksiyonlu yapılarından birisi de manastırlardır. Manastır, kelime anlamı olarak tek başına yaşamak, yalnız yaşamak gibi anlamlara gelse de çok yönlü yapılar olmaları dolayısıyla çok ilgi görmektedir. O dönemlerde insanlar, çocuklarını manastırlara eğitim görmeleri için göndermişlerdir. Manastırlarda erkeklerin daha yoğunlukta olması, özellikle az sayıda olan kadın manastırları üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktaydı. Bu baskı, kadınların yeni bir sistem oluşturmalarına hatta kendilerine yönelik yeni bir düzen yaratmalarına sebep olmuştur. Ancak manastırları genel olarak değerlendirdiğimiz zaman kadın ve erkeklerin gözünden manastır yaşamı olarak iki farklı pencere karşımıza çıkmaktadır. İşte bu noktada kadın manastırcılığı ya da kadın manastırları dikkat çekmeye başlamıştır. Ama burada kadınların gözünden daha farklı bir sistem ile karşılaşmaktayız. Çünkü kadın manastırları, o dönem için belki de kadın hareketlerinin başlangıç noktasını dahi oluşturan mekanlar olarak kabul edilebilirlerdi. Şöyle ki kadınların manastırlara gitmelerinde sadece eğitim alma ve de verme gibi sebepler bulunmuyordu. Aynı zamanda kendilerini ve iç dünyalarını dinleme ya da dış dünyaya kendilerini kapatma gibi sebepler de bulunuyordu. Bir nevi manastır hayatının bile erkeklerin tekeline alındığı ve de kadınların tek başlarına hiçbir şey başaramayacaklarına dair bir inancın hâkim olduğu bir sistem ortaya çıkmıştır. İşte bu çalışmamızda Orta Çağ'da kadın manastırcılığına ve manastırlardaki kadınların varlık olgusuna olan bakış açısını anlatmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: *Orta Çağ, Kadın, Manastır, Avrupa, Kadın Manastırları.*

1. Giriş

Orta Çağ Avrupası hem dini hem de sosyal yönüyle dikkat çeken bir dönemdir. Bu dönem genel anlamda bir arayış çağıdır. Bu arayış içerisinde etkili olan kurumlardan manastırlar, kelime anlamı olarak tek başına yaşamak anlamına gelmektedir. Ancak manastırları genel olarak değerlendirdiğimiz zaman kadın ve erkeklerin gözünden manastır yaşamı olarak iki farklı pencere karşımıza çıkmaktadır. İşte bu noktada kadın manastırcılığı ya da kadın manastırları dikkat çekmeye başlar ve kadınların gözünden daha farklı bir sistem ile karşılaşırız. Bir nevi manastır hayatının bile erkeklerin tekeline alındığı ve de kadınların tek başlarına hiçbir şey başaramayacaklarına dair bir inancın hâkim olduğu bir sistem ortaya çıkmıştır. Bunu kanıtlar nitelikteki bir örnek olarak Saint Gilbert'in

yaşamı adlı eseri gösterebiliriz. Bu eserin yazarı, “Kadınların çabaları, erkeklerin yardımını olmadan çok az şey başarabilir” demiştir. Burada kadınların çabalarının tek başına bir anlam ifade etmediği anlatılmıştır. Elbette bu şekilde düşünen bir tek o değildi. Orta Çağ insanları, kadınların erkeklerden daha zayıf olarak yaratılmış varlıklar olduğuna inanıyorlardı. XII. yüzyılda yaşamış olan ünlü Teolog Abelard’ın sevgilisi ve karısı olup sonradan da Paraclete’nin başrahibesi olan Heloise’nin mektupları, bize o dönemde yaşayan kadınların bakış açıları hakkında da genel bir bilgi vermektedir. Şöyle ki Abelard’dan Paraclete için rehberlik etmesini istediği bir mektupta, “manastırlara aynı kuralı uygulamak için erkek ve kadınların kabul edildiği, manastırdaki kuralların hem güçlü cinsiyete hem de zayıf cinsiyete uygulandığı” şeklinde bir ifade kullanarak bu konudaki endişesini dile getirmiştir.” Bu noktada Heloise, kadın ve erkeğin temel özellikler açısından farklı olduğuna inandığı için kadınlara göre hazırlanmış yeni bir kurallar bütünü hazırlanmasını istiyordu. Heloise, çok ilginç bir karaktere sahipti. Bu nedenle bazı çevreler tarafından pek de benimsenmemiştir. Çünkü kendisi çok güçlü ve başarılı bir başrahibe olsa da kadınların daha zayıf bir cinsiyet olduğunu ve erkeklerin rehberliğine ihtiyaç duyduğunu da kabul etmekteydi. Bu durum, bir çelişki yaratmaktaydı. Ayrıca Mesih’in gelinleri olan bu dindar kadınlar, “kocalarının kişisel kaynaklarından geçinir gibi Kilise’nin fonlarından destekleneceklerdi” (Foreville and G. Kerr, 1987, s. 36, 37, 160, 167). Buna o dönemde rahibelerin bakımı anlamına gelen “cura monialium” olarak bilinmektedir. Hatta bununla ilgili olarak Almanya’daki dini yaşamdan örnek verebiliriz. Ruh ortaklığı durumu, 1100-1500’lü yıllarda iffetli erkekler ve kadınlar arasındaki ilişkilere odaklanmıştı. Her ne kadar dindar kadınlar, Orta Çağ dönemi boyunca pastoral bakım (cura monialium) konusunda inkar edilemez bir şekilde rahiplere bağımlı olsalar da, bu, kadınların rahiplerle ilişkilerinde ruhsal olarak ikincil konumda oldukları anlamına gelmez. Bu bağlamda erkekler ve kadınlar düzenli olarak bir araya geliyor, cinsiyetler arasındaki temasın cinsel ayartmaya ve günaha yol açacağı yönündeki yaygın korkulara rağmen, sıklıkla yakın dostluklar geliştiriyor ve birbirlerine önemli manevi destek sağlıyorlardı (Hibrodian, 2014, s. 303-337).

Elbette burada unutulmaması gereken nokta, geçmişten itibaren var olan ve değişmeyen bir gerçek olan kadınların erkeklerden daha zayıf olduğu ve dolayısıyla bakıma muhtaç olduğu inancının kadınları erkeğe bağımlı hale getirmesi olgusudur. Bu durumda üç tür bağımlılık ortaya çıkıyordu: Manevi bağımlılık, ekonomik bağımlılık ve erkeklerin ekonomik ve manevi bakımının bir sonucu olarak kurumsal bağımlılık. Kadınların manevi bağımlılığı, kilisenin kadınların rahip olmasını yasaklamasının bir sonucuydu. Böylece kadınlar, yalnızca rahipler tarafından verilen hizmetler için bile erkeklere bağımlı hale gelmişlerdi.

2. Orta Çağ Avrupasında Kadın Manastırlarında Kadınların Varlığı

Batı dünyasında bu şekilde düşünen ve buna yönelik kurallar benimseyen bölgeler vardı. Buna ilk örnek olarak İrlanda gösterilebilir. (Ranft, 2002, s. 24). Ayrıca IX. ve X. yüzyıllarda kadın manastırlarının en yoğun olduğu ülke ise

Almanya idi. Burada özellikle kadın manastırları kurulmuştur. Kaynaklardaki bilgilere göre X. yüzyılda Halberstadt piskoposluk bölgesinde altı erkek manastırı kurulurken on iki tane de kadın manastırı kurulmuştur (Gaillard, 2015, ss. 75-97; Ranft, 2002, s. 24).

IV. ve V. yüzyıllarda Bologna, Verona, Marsilya ve Cenevre Gölü civarında da kadın manastırları vardı. Kadın manastırları İngiltere'ye daha geç dönemde gelmiştir. Bunların en ünlüsü, Hilda'dır (614-680). Ayrıca IX. ve X. yüzyıllarda günümüz Almanya'sının kuzey bölgelerinde Herford, Essen, Quedlinburg ve Gandersheim gibi dört önemli kadın manastırı kurulmuştur (Çetin Ünal, 2023, s. 26).

Kadın manastırlarının sayısı artarken diğer taraftan Heloise'nin fikirleri doğrultusunda yeni bir şekle bürünmekteydiler. Şöyle ki o, geceleri İncil'den okuma yaptığı sırada manastırda erkeklerin bulunmasından hoşnut olmadığını dile getirmekteydi. Hatta bir Hospitaller kuralına göre Hospitaller tarikatına bağlı rahibeler, ayini kutlamanın yanı sıra manastırın su ve tuzunu kutsamak için bile rahip olarak erkeklere ihtiyaç duyuyorlardı. Yani erkekler, kadınların kurtuluşu için gerekli bir varlık olmaya devam ediyorlardı denilebilir. Çünkü XIII. yüzyılda rahiplere ihtiyaç duyulmayan itirafların yerini kefaret almaya başladı ve dolayısıyla kadınların rahiplere olan bağımlılığı da bu durumda artmaya başladı. Hatta dindar olan kadın, ekonomik olarak da erkeğe bağımlıydı. Orta Çağ'da Batı Avrupa toplumu, insanlığın başlangıcından itibaren Âdem ve Havva'dan itibaren kadın ve erkeğin cinsiyete göre farklı görevleri olduğuna ve aralarında bir görev dağılımı olduğuna inanıyordu (Abelard, 1974, s. 178; Gudiol, 1960, s. 175; Johnson, 1991, s. 260; Leclercg, 1981, s. 61; Canivez, 1934, s. 248; Berman, 1988, s. 43-52; Gold, 1990, s. 122-132).

Bu nedenle erkek manastırları genellikle kadınları, manastırlar ise genellikle erkekleri istihdam etmekteydi (Abelard, 1974, s. 161-162). İki arasındaki en önemli fark, erkek manastırları kadınları genelde çamaşır yıkamak gibi arka plandaki işler için barındırırken kadınların erkekleri çok daha güçlü işlevlerde çalıştırmaları idi.

Genel olarak şunu diyebiliriz ki, Orta Çağ boyunca erkekler, manastırlardaki bazı düzenlemeler kurumsallaştırıldığında özellikle XII. ve XIII. yüzyılda bazı kadınları da kendi otoriteleri altında toplamaya çalıştılar. Yani şöyle diyebiliriz ki bu durum, kadınları kurumsal olarak da biraz bağımlı hale getirmişti.

Böylece bazı erkekler, dindar kadınların da sorumluluklarını üstlenmiş oluyorlardı. Çünkü kadınların maneviyatına da hayranlık duyuyorlardı. Örnek olarak Wessexli Saint Leoba ve Heidenheimlı Huneberc gibi asil Benedictine başrahibeleri, VIII. yüzyılda Saint Boniface, Saint Willibrord ve Saint Willehad ile çalışmış olmaları verilebilir (Burton, 2015, ss.123-145; Noble - Head, 1995, s. 265).

Avrupa, XI. yüzyılda yeniden şekillenmeye başladığında kadın manastırcılığı da onun paralelinde canlanmaya başlamıştı. XII. yüzyılda ise kadınların maneviyatının değeri, çeşitli şekillerde kabul görmekteydi. Bingenli Hildegard gibi bazı istisnai kadınlara büyük saygı duyuluyordu. Bunun yanı sıra bütün

rahibeler, İsa'nın gelini olarak kabul edildiklerinden değerli idiler. (Johnson, 1991, s. 246). Bununla birlikte Heloise, kadın bedeninin avantajlı olduğunu çünkü nemli ve gözenekli doğasının daha az yiyecek veya alkol tükettiğini ve bunun sonucunda kadınların oburluk veya sarhoşluğa düşme olasılığının daha düşük olduğunu belirtiyordu (Abelard, 1974, s. 166). Sonuç olarak dindar olmayan insanlar, dualarından yararlanabilmeleri için dindar kadınları sürekli olarak desteklerlerdi (Johnson, 1991, s. 233-234).

Bu dönemde kilisede reform ya da dini kurumlarda devrim (Brooke, 2006, s.86) yapmak isteyenlere gelince kadınların gelişmesi için cinsiyetler arasında iş birliğine de ihtiyaç olduğunu kabul etmişlerdi. Bu nedenle XII. yüzyılın başlarında hem erkekler hem de kadınlar, yeni dini yaşam biçimlerini benimsediklerinde, skandal çıkmasını diye hassas bir denge kurmaya da çalışmaktaydılar. Bununla birlikte kadından uzak bir hayata kendini adanmış olan erkekler için kadınların varlığı, büyük bir tehlike gibi görünüyordu ve XII. yüzyıl boyunca bu tehlike giderek artmaya devam etti. Hatta laik rahipler için bile arzu edilen bekarlık durumu, bir manastır ideali haline gelmişti denebilir (Constable, 1996, s. 6).

Bunun yanı sıra Abelard, Clairvauxlu Bernard ve Peter the Venerable gibi davranarak dindar kadınların muhafaza altına alınmasını hem kabul etmiş ve hem de bunu teşvik etmiştir (Abelard, 1974, s. 219; Turnhout, 1988, s. 22; Morgan-Browne, 2003, s. 104; Schulenburg, 1984, s. 51-86).

Smith'in dediği gibi XII. yüzyıla gelindiğinde ise bazı dini tarikatlar, 1960'lı yılları hatırlatan yenilikçi olan gezici vaizler tarafından havarisel reform ve dini coşku atmosferinde kadınların ilk uyum modeli göze çarpmaktadır. Yani Papalık meclisindekilerden daha farklı bir görüntü oluşmuştu. Şöyle ki Kilise'nin erkekleri kendilerini ruhani kardeşlerinden uzaklaştırma eğilimine kapıldılar. Bu gezici vaizlerin en ünlüsü Arbrisselli Robert idi. Kendisi müjdeyi Kuzeybatı Fransa'ya yaymak için 1095 civarında piskoposun evinden ayrılmıştı. Yırtık kıyafetleri ve zekice vaazları ile dikkat çekmekteydi. Ayrıca erkek ve kadın birçok kişiyi de kendine bağlamıştı. (Smith, 1978, s. 17, 175-184.).

Ayrıca 1101 yılında Adelaide, Rivière'den gelen bir bağışla erkekler ve kadınlar için Fontevrault manastırını kurmuştu. Zamanla burası tercih edilen bir yer haline geldi. Bundan sonraki süreçte benzeri dini evler kurulmaya başladı ve bunların sayısı 1149 yılında yaklaşık elli civarına ulaştı. (Venarde, 1997, s. 62).

Burada Baudri'nin eserlerindeki bazı ifadeleri hatırlamak yerinde olacaktır. Örneğin dua için ayırdıklarını tabiri caizse manastıra mahkûm ettiğini; kelimenin tam anlamıyla çalışmaya teslim ettiği adamların varlığından bahsetmişti eserinde. Hatta bunu bilge bir anlayışla yaptığı da söylenebilir. Burada daha nazik ve daha zayıf bir cinsi yani kadınları mezmur okumaya ve tefekkür etmeye ve daha güçlü cinsi aktif yaşamın görevlerine adadı ... ve hepsi kardeşçe sevgide bir araya geldi" şeklinde bir ifade vardı. Heloise, aslında bu ifadedeki cinsiyete göre yapılan görev dağılımına katılmaktaydı denilebilir. Dikkat edilecek olunursa kadın ve erkek manevi anlamda eşitlerdi ama aynı değillerdi. Yaklaşık 1098 yılında ise - yani daha önce bahsetmiş olduğumuz Fontevrault'un kuruluşundan önce - Rennes'in yeni seçilen piskoposu Marbode, kadınların bakımevlerinde tutulması konusunda ısrar etmiştir. Duruma şöyle bir açıklama getirecek olursak kadınlar ve erkeklerin bir

arada yaşamaları tehlikeli olarak kabul edilmekteydi. Ayrıca Marbode, bu konudaki görüşünü şöyle dile getirmiştir: “günahın başlangıcının” olduğuna yani kadınların Hz. Havva'nın yeryüzündeki temsilcileri olduğuna inanmaktaydı. Dolayısıyla buna neden olan da bir kadındı ve “onun yüzünden hepimiz ölebiliriz, öyleyse günahtan kaçınmak istiyorsak, günahın nedenini kendimizden uzaklaştırmalıyız” diye bir düşünceye sahipti. Burada dikkat çeken husus, iyi örgütlenmiş olan bu kadınların hepsinin bir manastırda ve bir kadının liderliğinde yaşıyor olmalarıydı ((Petit, 1983, s. 135-139).

Bu kapsamda Prémontré evlerine gelince bu evler de karma yapılarıydı. (Venarde, 1997, s. 69-70). Ayrıca 1198 yılında yayımlanan Papa III. Innocentius'a ait bir bildiriye buraya daha fazla kadın alınmaması belirtilmiştir (Venarde, 1997, s. 164).

Aslında zamanla durum karmaşık bir hal almaya başladı diyebiliriz. Çünkü bir yandan Mesih'in gelinleri olan rahibeler, iffetli bir evliliğe bağlı hale getirilmişlerdi Yani dindar erkekler gibi dindar kadınlar da karşı cinsin cinsel cazibesinden etkileniyorlardı. Yani bu durum, bir tehlike idi. Çünkü bunu kendilerine yasak etmişlerdi ve bunun yerine de onu Tanrı'ya kurban etmişlerdi (Foreville and Kerr, 1987, s. 42-47).

Bazı kaynaklarda verilen bilgilere göre bu evlerde skandallar da yaşanıyordu. Örneğin bir söylentiye göre anlatılan hikayede Rielvaulx Başrahibi Aziz Aelred'e göre Gilbertineli (Gilbertine tarikatı daha çok Cisterciyen kurallarını temel almaktaydı (Butler, 1909; Brooke, 2006, s. 86) genç bir rahibe, manastırına bakan kardeşlerden birine ilgi duymaktaydı. İki sevgili, bazı ablalar kızla yüzleşene, onu sert bir şekilde cezalandırana ve onu hapse atana kadar pek çok defa yüz yüze görüşmüşlerdi. Hatta rahibenin hapsedilmesi sırasında vücudu incelenmiş ve hamile olduğu fark edilmiştir. Bu, onun açıkçası günahkar olarak kabul edilmesi için yeterli idi. Sonuç olarak rahibeler, skandalın yayılacağından ve manastırını da itibarsızlaştıracağından dolayı çok endişeli idiler. O ana kadar hiç kimseye haber vermemişlerdi ama onu hadım ettiler ve kestikleri erkeklik organını rahibenin ağzına zorla sokmuşlardı. Böylece eskisi gibi kana bulanacak ve onursuzluklarının intikamı alınacaktı. Sonunda barış yolu bulundu. Watton'daki bu rahibenin hikayesi, iffete adanmış bir yaşama eşlik eden yüksek düzeyde bir kaygının en acı göstergesi gibiydi. Bu durum ortaya çıktıktan sonra Papa III. Alexander, suçlamaları ciddiye aldı ve 1166 yılında bir soruşturma başlattı. Ancak düzenlemeler değiştirilirse, laiklerin desteğini geri çekeceği ve rahibe manastırlarının kapanacağı konusunda kral bir uyarıda bulunmuştu. Sonuçta York başpiskoposu ile Norwich, Winchester, Lincoln ve Durham piskoposları, Gilbertine evlerindeki düzenlemelerin uygun ve gerekli olduğunu onayladılar. (Constable, 1978, s. 133, 205-226; Elkins, 1988, s. 110; Knowles, 1935, s. 483-485; Foreville and Kerr, 1987, s. 134-167). Rahibelere verilen destek devam ederken bu arada endişe de devam ediyordu. Ancak Papa III. Eugenius, 1146'da Citeaux'da rahibeler hakkında endişe verici bir durum olmadığını söylemiştir (Berman, 2000, s. 146).

Sonraki dönemlerde de diğer tarikatlardan Cistercianlar, kadınların bakımını üstlenmek istemediler. Aynı zamanda kendilerine ait manastırlarda kadınların bulunmasına da karşı çıkmışlardır. Bununla birlikte Thompson ve Berman

tarafından yapılan bir araştırma, XII. yüzyılın ilk yarısında Fransa'da çok sayıda Cistercian rahibe olduğunu ve tarikat tarafından hoş karşılandıklarını göstermiştir. Ayrıca Katalan bölgesinde XII. yüzyılda kurulan evlerin çoğu, Cistercian idi. (Cariboni, 2015, ss.53-75; Thompson, 1978, s. 227-252; Pascual, 1997, s. 69).

Buna ek olarak Kuzey İspanya'da kadınların dini hayata uyum sağlamaları için en çok arzu edilen ve uygun görülen model ise Cistercian modeli olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü dini bir ev kurmak, soylu kadınların tercih ettiği bir düzendi. Bu konuda en ünlü kadınlar: Urgel Kontu V. Armengol'un kızı Estefania, 1143/1152'de Valbuena de Duero'yu (Urgel) ve 1176'da Benavides'i; Kastilyalı Sancha, 1147'de Espina'yı ve Kastilya kraliçesi Eleonor Plantagenet, kocasıyla birlikte 1187'de Las Huelgas'ı (Burgos) kurmuştu. Bunlar, güçlü kadın kurumlarıydı. Richard Southern, Cistercian yasasının "dışıl gücün önünde eğilmek zorunda olduğunu" yazmıştır. Hatta Southern, Clairvauxlu Bernard'ın kendisinin kadınlardan uzak durmayı tavsiye ettiğini eklemiş ve devamında da şöyle demiştir: "Çünkü sürekli bir kadınla birlikte aynı ortamda olmak ve onunla ilişkiye girmemek, ölüleri diriltmekten daha zordur" (Pelenzuela, 1978, s. 82, 140-143, 92; Garrido, 1983, s. 30; Southern, 1970, s. 250, 317, 320, 313).

Erkek Cistercianların kadın Cistercianlara yönelik tutumlarını yakından inceleyen Constance Berman ise Cistercianların evleri, daha sistematik bir şekilde düzenleme çabasına girdiğini belirtmektedir. Bu nedenle XII. yüzyılın son çeyreğinde ise kadınlardan uzaklaşmaya başlamıştır. Bu süreç, 1213 yılında manastırların daha fazla kabul edilmesini engelleyen bir yasayla sonuçlanmıştır. Berman'a göre 1170 ve 1180'lerden sonra kadın Cistercian evleri daha da büyümeye başladı (Berman, 2000, s. 233).

Bu, bir çelişki gibi değil aslında. Diğer tarikatlarda olduğu gibi Cistercianların da sayıları arttıkça kadın üyelerle ilgili olarak da endişeleri artmaktaydı. Dindar kadınların temelleri, değerlerdeki karmaşık bir değişimin sonucu olarak yani sempati ve merhamet arasındaki dengede bir değişimin kümülatif etkisi gibi görünmektedir. Din adamlarının zihninde bir korku vardı bile diyebiliriz. Şöyle ki bir yandan kadınlara manevi yaşamlarında yardım etmek istiyorlardı bir yandan da kadınlarla fazla yakın olmanın kendi kurtuluşları için bir tehlike olduğu kanısında idiler. Bunun nedeni de kadınların yakınlığının erkekleri günah işlemeye teşvik etmesiydi. Kadınlara duyulan sempati ve hatta hayranlık, erkekleri kadınlara yaklaştırdı ancak fazla yakınlık durumu, algılanan bu tehlikeyi artırarak dengenin bozulmasına neden oldu. Her ne kadar sempati hala mevcut olsa da korku, baskın güç haline geldi. Sempatiden korkuya bu geçiş, XII. yüzyıl boyunca meydana gelen ve farklı dini tarikatların ve liderlerinin aşağı yukarı aynı şekilde geçtiği bir süreçti. Bireysel düzenlerde hayranlıktan korkuya geçişlerin kümülatif etkisi, 1170'lerde korkuya ve dolayısıyla tehlikenin sınırlandırılmasının ahlaki gerekçeleri olan değerlere doğru genel bir kayma idi.

Bu arada Max Weber, daha farklı bir manastırcılık anlayışı geliştirmişti. Bu, Pauline Hristiyanlığı için tasarlanmıştı ve içeriği ise şöyleydi: "Kadınlar, bir dinin erken, kehanet aşamasına dahil edildiler ancak sonraki rutinleştirme ve düzenleme aşamasında erkekler tarafından dışlandılar ve yine onlar yönetildiler" (Weber,

1993, s. 104). Bu bir nevi, Weber'in dışlama modeli olarak bile algılanabilir.

Bunun beraberinde Elkins ve Gold da kadın manastırcılığı konusunda yeni bir tartışma yaratmıştı. Tartışmanın çıkış noktasında kadınlar için yeni kurulan dini toplulukların artması ve azalması durumu ile erkeklerin kadınları barındırma konusundaki azalan istekliliği konusunun paralel olması idi. Gold, XII. yüzyıl manastırcılığında kadınların yerleşik kadın düşmanlığı ideolojisine dönüşten bahsederken bunun aksi bir görüş de Elkins'den gelmekteydi. Elkins, kadın manastırcılığının düşüşünü, kadın dindarlığının statüsünü kaybettiği bir değer kaymasına bağlamaktaydı (Elkins, 1988, s. 167). Ayrıca Elkins, bu düşüşü ekonomik sıkıntılara, kralların ve papaların deneyim ve inisiyatifi kısıtlayan otoriter eğilimlerine ve erkeklerin dindar kadınlara karşı duyduğu rahatsızlığa bağlamaktaydı. Bruce, kadınların XIII. yüzyılda manastırdaki konumunun daha da kötüleştiğini anlatıyordu. Johnson, Azize Clares'i ve Dominikli kadınları örnek olarak kullanıyordu. Ona göre bu kadınlar, manastıra kapatılmış dindar kadınlar haline geldiler (Johnson, 1991, s. 252). Buradaki Azize Clares, oldukça önemlidir. Kendisi "Yoksul Kadınlar Birliği"nin kurucusudur. Ayrıca kendisi, Assisi'li Aziz Francis'in ilk takipçilerinden biriydi. Aziz Clare, Fransisken geleneğinde kadınlar için yeni bir manastır dini düzeni olarak bilinen ve ilk manastır rehberi olan Hayat Kuralları'nı yazmıştır. Ve de Hristiyanlık tarihindeki ilk kadın lider olarak tanınmaktadır (Gregg, 2017, s. 35).

Penelope Johnson ise XI. ve XII. yüzyıldaki dindar kadınlara ilişkin olumlu ve farklı görüşler dile getirmiştir. Bununla birlikte ona göre XII. yüzyıldan başlayarak erkekler, yavaş ve evrimsel bir şekilde kendilerini rahibelerin gözetiminden kurtarmaya çalışmaktaydılar. Bunun nedeni sosyal, ekonomik ve zihinsel değişimlerin, en önemlisi de keşişlerin ve dilencilerin statüsündeki göreceli artışın olduğu karmaşık bir sürecin sonucu olarak rahibelerin statüsündeki düşüşü (Johnson, 1991, s. 251, 264). Tam da bu noktada yine Azize Clare'i anımsamak yerinde olacaktır. Çünkü Clare, yeni Fransisken yaşam biçiminin Papalık tarafından tanınması için mücadele etmiştir. Ancak Papa'lar, Clare'in yenilikçiliğine çok az sempati duymuşlardır. Buna karşılık Clare ve kız kardeşleri, Aziz Benedict Kuralını uygulamışlar ve San Damiano Manastırı'nda yaşayan kız kardeşlerin kendilerine verilen mülkleri kabul etmeye zorlanmayacaklarının garantisini veren "Yoksulluk Ayrıcalığını" hazırlamışlardır. Yani Manastır kurallarını yavaş yavaş rahibelere uygun hale getirme çabasını taşımıştır. (Mueller, 2001, s. 28).

Bunun yanı sıra Johnson ve Venarde, Jo Ann McNamara'nın XIII. yüzyılda dindar kadınlara yönelik olumsuz erkek tutumlarına ilişkin etkili görüşünü de kabul ediyordu. Sonunda tarikatın ideolojisi ne olursa olsun cura'nın (Cura Monialium) karakteri aynıydı. Giles Constable ise daha ilginç bir gözlemlerde bulunarak şöyle demiştir: "Rahiplerin reforme edilmiş tarikatları ve bu tarikatlar, kadınlara daha az açıktı" (Venarde, 1997, s. 252, 170; McNamara, 1996, s. 317; Constable, 1978, s. 81).

Bütün bu farklı görüşler, Papa VIII. Boniface'in 1298 yılındaki bildirgesi Periculoso'nun yayınlanmasına sebep olmuştur. Hatta Penelope Johnson, bu süreci "Karmaşık, çok yönlü bir süreç buluyorum" diyerek tanımlamıştır. Aslında bu süreç, Johnson'ın düşündüğünden daha karmaşık ve çok yönlü idi. Bunun

yanı sıra Hospitaller tarikatı gibi bazı tarikatlar kendi özelinde kız kardeşlerinin muhafazasına karşı direnmediler ve gerçekten de kadınların dini yaşamlarını paylaşmaları için çeşitli fırsatlar yarattılar. Bunun amacı saflığın korunmaya çalışılmasıydı. Bunu ancak kadınlar bozabilirdi. Sonuç olarak erkeklerin kadınlarla ilişkilerinde dikkatli olmaları gerekiyordu (Makowski, 1997, s. 2; Johnson, 1991, s 252).

3. Sonuç

Sonuç olarak diyebiliriz ki, manastırlar, başlangıçta farklı amaçlar için kurulmuşlardı. Ancak sonradan yürüttükleri faaliyetler de dahil olmak üzere içerikleri de değişmeye başladı. Özellikle de kadınların manastırlardaki varlıklarına yönelik tartışmalar artmaya başladı. Buna karşılık Fontevrault, Premonstratensians ve Gilbertines tarikatları, erken dönemlerde kadınların ihtiyaçlarına önem vermekte ve onları önemsemekte idiler. Bununla birlikte her dini tarikat, XII. yüzyıl boyunca farklı tutumlar sergilemeye başlamışlardı. Manastırların erkek üyeleri, kadınların varlığından mutluken sonraki yıllarda hepsi ruhani kardeşlerinden uzaklaşmayı tercih etmişlerdi. Yani XIII. yüzyılda daha farklı görüşler ortaya çıkmaya başladı.

Rahiplerin dindar kadınlarla çeşitli etkileşimlerini inceleyen “Partners in Spirit” kavramı altındaki çalışmalar, her ikisinin de bahsettiğimiz cura’ya bakış açılarının izini sürüyor ve Orta Çağ dini yaşamındaki cinsiyet ve otorite değişkenliği de vurgulanmaya çalışılmaktaydı. Aslında bu durum bize Orta Çağ dünyasında cinsiyet, din ve manevi gücün kesişiminin önemini göstermektedir.

Bu durumda Orta Çağ’da kadınlar, her alanda verdiği mücadeleye ek olarak ayrıca manastır yaşamlarında da varlıklarını hem kanıtlamaya hem de korumaya yönelik mücadele vermeye başlamışlardı diyebiliriz.

Kaynakça

Abelard, Peter ve Heloise (1974). *The Letters of Abelard and Heloise*, çev. Betty Radice, London, Penguin.

Berman, C. (2000). *The Cistercian Evolution*, Philadelphia.

Berman, Constance (1988), “Men’s Houses, Women’s Houses: The Relationship Between the Sexes in Twelfth-Century Monasticism”, *The Medieval Monastery*, ed. A. MacLeish, Minneapolis, 43-52.

Brooke, C. (2006). *The Rise and Fall of the Medieval Monastery*. London.

Burton, J. (2015). “Medieval Nunneries and Male Authority: Female Monasteries in England and Wales”. *Women in the Medieval Monastic World*. ed. Janet Burton-Karen Stöber Belgium. 123-145.

Butler, R.U. (1909). Order of Gilbertines. *Catholic Encyclopedia*. New York: Robert Appleton Company.

Cariboni, G. (2015). “Cistercian Nuns in Northern Italy: Variety of Foundations and Construction of an Identity”. *Women in the Medieval Monastic World*. ed. Janet Burton-Karen Stöber Belgium. 53-75.

Constable, G. (1978), “Aelred of Rievaulx and the Nun of Watton: An Episode in the Early History of the Gilbertine Order,” *Medieval Women*, ed. D. Baker, Oxford, 205-26.

- Constable, G. (1996), *The Reformation of the Twelfth Century*, New York, Cambridge University Press.
- Çetin Ünal, B. (2023) "Orta Çağ Almanya'sında Kadın Manastırları", *AHBVÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 25-32.
- Documentación del monasterio de las Huelgas de Burgos* (1983), ed. J. M. Lizoain Garrido, *Fuentes Medievales Catellano-Leonesas* 30, no. 11, Burgos.
- Elkins, Sharon K. (1988), *Holy Women of Twelfth-Century England*, Univ of North Carolina Press.
- Gaillard, M. (2015). "Female Monasteries of the Early Middle Ages in Northern Gaul: Between Monastic Ideals and Aristocratic Powers". *Women in the Medieval Monastic World*. ed. Janet Burton-Karen Stöber Belgium. 75-97.
- Gold, Penny Shine (1990), "The Charters of Le Ronceray d'Angers: Male/Female Interaction in Monastic Business" *Medieval Women and the Sources of Medieval History*, ed. Joel T. Rosenthal, Athens, 122-132.
- Gregg, Karen Monique. (2017). "Clare of Assisi (1191–1253): Breaking Through Social Barriers for Women", *In Women, Religion and Leadership: Female Saints as Unexpected Leaders*, Barbara Denison (Ed), New York: Routledge Taylor & Francis Group, s. 35.
- Hibrodian, Sigrid. (2014). "Pastors and Seducers: The Practice of the *Cura monialium* in Mendicant Convents in Strasbourg". *Partners in Spirit: Women, Men, and Religious Life in Germany, 1100-1500*. Brepols Publishers.
- Johnson, P. D. (1991), *Equal in Monastic Profession: Religious Women in Medieval France*, Chicago.
- Knowles, D. (1935), "The Revolt of the Lay Brothers of Sempringham," *English Historical Review* 50, 479, 483-5.
- La Regla de Monastir de Santa María Sixena* (1960), ed. A. Duran Gudiol, Saragossa, 1960.
- Leclercq, Jean (1981), "Medieval Feminine Monasticism: Reality versus Romantic Images," *Benedictus. Studies in Honor of St. Benedict of Nursia*, ed. R. Elder, Kalamazoo.
- Makowski, C. (1997), *Canon Law and Cloistered Women. Periculoso and its Commentators, 1298-1500*, Washington.
- McNamara, Jo Ann (1996), *Sisters in Arms. Catholic Nuns through Two Millennia*, Cambridge.
- Mueller, Joan. (2001). "Clare's Letters to Agnes", *Texts and Sources*, St. Bonaventure, St. Bonaventure Üniversitesi, ss.27-51.
- Pascual, Ernest Zaragoza (1997), *Catàleg dels monastirs Catalans*, Barcelona.
- Pelenzuela, Vicente-Angel Alvarez (1978), *Monasterios Cistercienses en Castilla, siglos XII-XIII*, Valladolid.
- Peter the Venerable (1988), *De Miraculis Libri Duo*, ed. D. Bouthillier, Turnhout.
- Petit, F. (1983), *Norbert et l'Origine des Prémontrés*, Paris.
- Schulenburg, Jane T. (1984), "Strict Active Enclosure and Its Effects on the Female Monastic Experience (500-1100)," *Medieval Religious Women. Distant Echoes*, ed. John A. Nichols and Lilian T. Shank, Kalamazoo, 51-86.
- Smith, Jacqueline (1978), "Robert of Arbrissel, Procurator Mulierum," *Medieval Women*, ed. D. Baker, Oxford, 175-84.
- Soldiers of Christ: Saints and Saints' Lives from Late Antiquity and the Early Middle Ages* (1995), ed. F. X. Noble and T. Head, University Park.
- Southern, R. (1970), *Western Society and the Church*, London.
- Statuta Capitulum Generalium Ordinis Cisterciensis* (1934), ed. J. M. Canivez, *Revue d'Histoire Éclésiastique*, Louvain, 2.

The Book of St. Gilbert (1987), ed. R. Foreville and G. Kerr, Oxford, Clerandon Press, 1987.

Thompson, S. (1978), "The Problem of the Cistercian Nuns in the Twelfth and Thirteenth Centuries," *Medieval Women*, ed. D. Baker and R. Hill, Oxford, 227-52.

Translation in Guidance for Women in XIIIth Century Convents (2003), ed. V. Morgan - J. Wogan-Browne, Woodbridge.

Venarde, Bruce L. (1997), *Women's Monasticism and Medieval Society: Nunneries in France and England, 890-1215*, Ithaca.

Weber, Max (1993), *The Sociology of Religion*, çev. E. Fischhoff, Boston.

Pınar Ülgen

Tokat Gazi Osman Pasa University, Republic of Turkey

Women's Struggle for Existence in Women's Monasteries in Medieval Europe

Abstract: Monasteries were multifunctional structures in medieval Europe, serving multiple functions. The term "monastery," meaning alone, garnered considerable attention due to its diverse roles. During that era, parents often entrusted their children to monasteries for education. The predominance of men in monasteries exerted significant pressure, particularly on the few women's monasteries. This pressure caused women to create a new system and even create a new order for themselves. However, when we evaluate the monasteries in general, we come across two different windows as monastic life from the eyes of men and women. At this point, women's monasticism or women's monasteries begin to draw attention and we encounter a system that is different from the eyes of women. Women's monasteries could be seen as pivotal in the nascent women's movements of the time. Women entered monasteries not solely for education but also to explore their inner worlds or seek refuge from the outside world. This created a system where monastic life was largely dominated by men, reinforcing beliefs that women could not achieve independently. This study aims to clarify the perspective of women's monasticism during the Middle Ages and their role within monasteries.

Keywords: *Medieval; Monastery; Europe; Women; Women's Monasteries.*

ГОД. IX
БР. 17

ПАЛІМПСЕСТ

PALIMPSEST

VOL. IX
NO 17